

GODE RÅD OG EKSEMPLER PÅ AFFALDSSORTERING FOR GÆSTER

AF HORESTA OG GREEN KEY

Samlede råd om sortering i gæsteområder

Hele Danmark skal sortere mere og bedre, og det gælder også turistvirksomheder.

I forbindelse med miljømærkerne Green Key, Green Restaurant, Green Tourism Organization, Green Attraction m.fl. har HORESTA samlet en række råd og gode eksempler på, hvordan turistvirksomheder kan få gæsterne til at sortere deres affald tilpasset de forskellige områder.

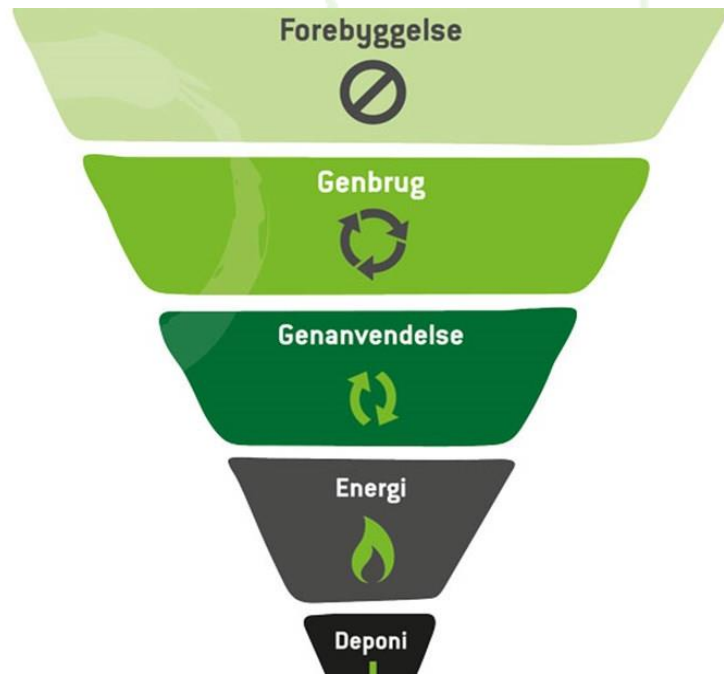
Virksomheder, som er mærket med ovenstående miljømærker, skal via kriterierne have et helhedssyn på affaldshåndtering bl.a. ved at udarbejde en affaldsplan på virksomheden. Her kan denne guide bruges.

Det er vigtigt, at virksomheden har fokus på affaldshierarkiet til højre, hvor det i første omgang handler om at begrænse mængden af affald. Efterfølgende kan der fokuseres på genbrug og genanvendelse, mens deponi bør undgås.

Danmark skal i fremtiden sortere sit affald i minimum 10 fraktioner. HORESTA har fået bekræftelse fra Miljøstyrelsen på, at det ikke er alle steder, som der skal være 10 fraktioner – især ikke i gæsteområder. De 10 fraktioner er for hele virksomheden.

I rådes til at gøre det nemt og enkelt for gæsterne at sortere deres affald. Derfor kan 10 beholdere i en restaurant forvirre mere end det gavner – også er det heller ikke særlig pænt. Noter de primære affaldstyper, der er på de forskellige steder og tilpas sorteringen til disse områder. Se de gode eksempler i denne publikation.

Det anbefales allerede nu at gå i gang med at brug de nye piktogrammer og farver i både medarbejder- og gæsteområder.

Overblik og links for gæstesortering...

Råd om affaldssortering...

[På alle turistvirksomheder](#)

[Hvorfor skal vi sortere affald?](#)

[I hotellobby og på gange](#)

[På værelser](#)

[I møde- og konferencerum](#)

[I restauranter](#)

[På Take-aways steder](#)

[For campingpladser](#)

[For attraktioner](#)

[For Feriecentre og sommerhuse](#)

[For udeområder i Sverige](#)

[Hjælp til piktogrammer på affaldssorteringnytter.dk](#)

[Brug af fælles piktogrammer på miljømærkede virksomheder](#)

 = Tilbage til menu

Cases for gæstesortering...

Cases

- [Simpel sortering i DGI Byen & CPH Hotel](#)
- [Æstetisk sortering i Radisson Red Aarhus](#)
- [Information om sortering på Comwell Køge Strand](#)
- [Green Key information om sortering på værelser](#)
- [Postevand til møder og konferencer minimere emballage](#)
- [Madaffald i køkkenkværn på Rungstedgaard](#)
- [Sortering på Max Burger](#)
- [Genbrugsglas på Sunset Boulevard](#)
- [Sortering ved sparsom plads på Nyhavn](#)
- [Rønæs Strand Camping nudger til sortering](#)
- [Information med billeder på Horsens City Camping](#)
- [Udlevering af madspand på Gudenåens Camping Silkeborg](#)
- [Klatrevæg på affaldsstation på Feddet Strand Camping](#)
- [Affaldsindsamling på Western Camp veksles til is](#)
- [Dunk din pant i Sommerland Sjælland](#)
- [Tallene skraldespand med dyreløse i Aalborg Zoo](#)
- [Madaffald suppleret ved spisested i Nordsøen Oceanium](#)
- ["Klodsede" affaldssortering i LEGOHOUSE](#)
- [Eksperimenterende sortering i EXPERIMENTARIUM](#)
- [Eget pantsystem i Tivoli København](#)
- [Pantindsamling i Legoland](#)
- [GIVSKUD ZOO med fokus på plastiks problem for dyr og natur](#)
- [Sortering og information på Langal Rønbjerg](#)
- [Samlet sortering for feriehus på Fanø](#)

= Tilbage til menu

Hvorfor skal vi sortere affald?

Formålet med affaldssorteringen er at:

- Beskytte miljøet
- Sikre mest mulig genbrug og genanvendelse
- Sikre bortskaffelse af farlige materialer (giftige kemikalier etc.)

Set fra virksomhedens bord kan affaldssortering:

- Give økonomiske besparelser i forbindelse med sortering
- Lette håndteringen af affaldet
- Beskytte personalet, der håndterer affaldet, fra arbejdsskader
- Give et bedre image, da virksomheden tager et miljøansvar. Det kan især give et dårligt image for dem som ikke gør
- Sikre at virksomheden overholder lovgivningen,
- Sikre opretholdelsen af miljømærker

Og flere – og især udenlandske - gæster forventer det:

Dertil tillægges mulighed for affaldssortering på den benyttede overnatningsform større vigtighed for tyskerne end det gør for danskerne. Her er det af betydning for tyskerne, at der faktisk er affaldssortering.

Fra: [BÆREDYGTIG TIL HVERDAG OG PÅ FERIE](#) af Dansk Kyst- og Naturturisme

Affaldssortering i lobby og på gange

- Affaldssortering i lobby, reception og på gange bør være **intuitiv og nem at bruge**.
- Sorteringen skal placeres de **strategisk vigtigste steder**, som ved udgange, ved elevator eller fra et rum til det andet.
- For mange fraktioner kan medføre fejl og forvirring. Begræns jer til højst til **2-4 fraktioner**, som fx restaffald, pant, papir og plast.
- Ved **reception eller opslagstavle**, kan der informeres om betydningen af affaldssortering.
- **Rengøringspersonalet** skal være **instrueret** om, hvordan beholderne tømmes, og hvor det skal hen efterfølgende. Hvis de kommer til at blande det sammen, kan gæsterne blive sure.
- [Brug de nye piktogrammer og farver.](#)

Simpel sortering i DGI Byen & CPH Hotel

Æstetisk sortering på Radisson Red Aarhus

Affaldssortering på værelser

- Der bør være god **information til gæsten** – enten med opslag og/eller digitalt, da de ikke kan spørge personalet på værelset.
- I stedet for mange forskellige beholdere anbefales det, at **gæsten informeres om, at de kan lægge flasker, papir, pap mm. på bord, ved siden af skraldespand eller i kurv.**
- For at gøre det simpelt bør der maks være **2 forskellige beholdere.**
- **Rengøringspersonalet** skal være **instrueret** om, hvordan beholderne tømmes, og hvor det skal hen efterfølgende. Hvis de kommer til at blande det sammen, kan det medføre klager fra gæsterne.
- [Brug de nye piktogrammer og farver.](#)

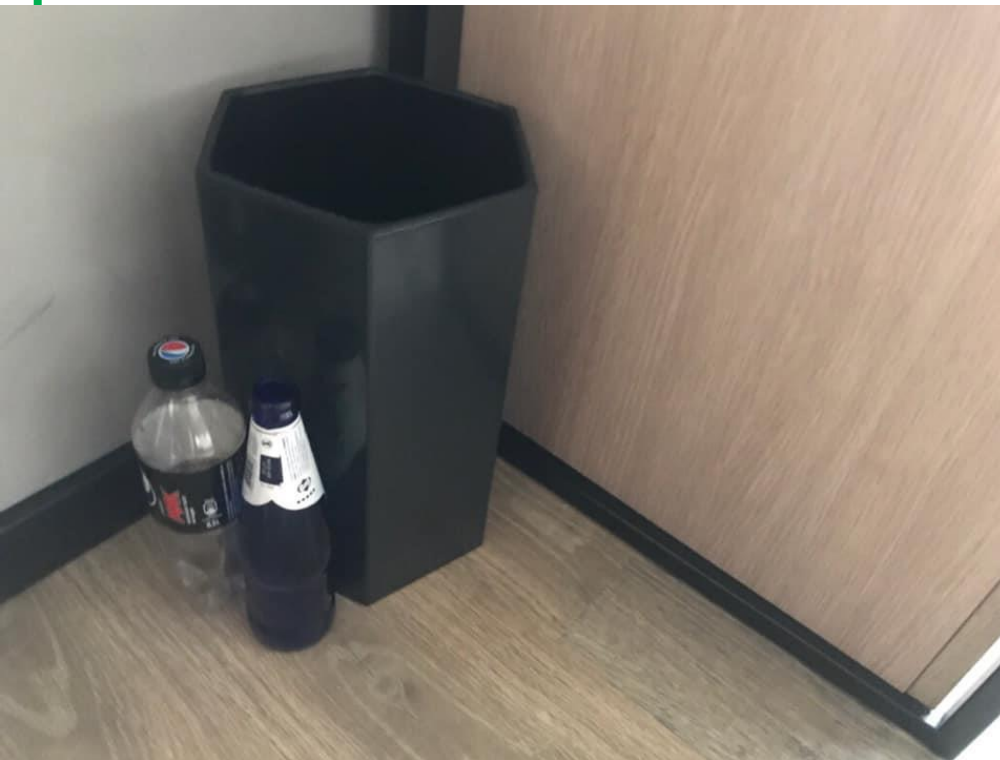

Information om sortering på Comwell Køge Strand

Green Key information om sortering på værelser

VI SORTERER AFFALD

Affald er en ressource som kan genbruges. Læg venligt papir/aviser, flasker og pap på bordet eller ved siden af skraldespanden. Så sørger vi for resten.

GreenKey.dk

WE SORT WASTE

Waste is a resource that can be reused. Please leave paper/news-paper, bottles and cardboard on the table or next to the bin. We will take care of it.

GreenKey.global

Green Key

Green Key

Vi sorterer affaldet

Affald er en ressource som kan genbruges.
Læg papir/aviser, flasker og pap på bordet eller ved siden af skraldespanden.

 GreenKey.dk

Vi sorterer affaldet

Affald er en ressource som kan genbruges. Læg papir/aviser, flasker og pap på bordet eller ved siden af skraldespanden. Så sørger vi for resten.

GreenKey.dk

We sort waste

Waste is a resource that can be reused. Please leave paper/news-paper, bottles and cardboard on the table or next to the bin. We will take care of it.

GreenKey.global

Green Key

HORESTA

Information til gæsten i møde- og konferencerum

- Som i lobby bør affaldssortering i møde- og konferencerum være **intuitiv og nem at bruge**.
- Der kan **informeres om at de kan lægge papir og flasker på bord, ved siden af skraldespand eller i særlig kurv**.
- Sorteringen kan placeres **ved udgang**.
- Begræns jer til højst til **2-3 fraktioner**, som fx restaffald, pant, papir og plast. For mange fraktioner kan medføre fejl og forvirring.
- I rummet kan der suppleres med opslag, der informerer om betydningen af affaldssortering.
- Også her er det vigtigt at **instruere rengøringspersonalet** om, hvordan beholderne tømmes, og hvor det skal hen efterfølgende. Gæsterne kan opdage at det blandes sammen.
- [Brug de nye piktogrammer og farver](#).

Postevand til møder og konferencer minimerer emballage

Serveringspersonale vigtige på restauranter

- På de fleste restauranter er der ofte ikke behov for forskellige fraktioner, da især **serveringspersonalet og opvasker** som står for sorteringen.
- Meget af sortering sker ved **afrydning og i opvasken**, hvorfor det er vigtigt at inddrage serveringspersonale og opvasker og evt. at have **information på flere sprog**.
- **Serveringspersonale og opvaskere** skal være **instrueret** om, hvordan beholderne tømmes, og hvor det skal hen efterfølgende. Hvis de kommer til at blande det sammen, kan gæsterne bemærke det.
- Nogle steder kan det være hensigtsmæssigt at **flasker og pant** kan afleveres ved **udgangen**.
- Brug de nye [piktogrammer og farver](#) for de ansatte.

Madaffald til biogas i køkkenkværn på Rungstedgaard

Take-away steders sortering afhængig af emballagetype

- Der er stor forskel på take-away service og emballage, så det kan være vanskeligt med entydige råd til sorteringen heraf. Den bør **tilpasses de materialer, som benyttes** i forbindelse med servicering af maden.
- Først og fremmest er det vigtigt at **reducere mængden af emballage og service** i forbindelse med type, vægt og omfang. Gæsten kan belønnes med prisreduktion ved at have **egen kop med**.
- Gør det **svære at få fat ekstra emballage** og gør det et **tilvalg** i stedet for en fast udlevering af det. Det kan gælde **låg** på drikkevarer, sugerør, **bestik** og rører pinde.
- Prøv så vidt muligt at **undgå blandingsprodukter**, så de er nemmere at sortere.
- **Involvér og informér gæsten** i arbejdet med at reducere og sortere materialet.
- Begræns jer til højst til **3-4 fraktioner**, som fx restaffald, pant, plast og **madaffald**, så det er nemt at forstå.
- Benyt gerne etablerede og egne **pantsystem**.
- **Serveringspersonale** skal være **instrueret** om, at de skal begrænse mængden af emballage og service og benytte de mest miljøvenlige alternativer.
- **Opryder skal vide** hvordan beholderne tømmes, og hvor affaldet skal hen efterfølgende.
- Brug de nye [piktogrammer og farver](#) for de ansatte og gæster.

Sortering på Max Burger

Genbrugsglas på Sunset Boulevard

Pantsystem på Letz Sushi

Sortering ved sparsom plads på Nyhavn

Affaldssortering på sparsom plads (med undertekster)

Det gode ved de her er, at de fylder ikke ret meget, så der kan stå en hel række, hvor der før var plads til en container.

1:37 / 3:13 Rul ned for at se info

Fællessortering for campingpladser

- Campisters affald minder meget om **en almindelig husstands** affald - bare **på mindre plads**.
- Placér gerne **sorteringen ved udgangen**, så gæsterne kan tage det med, når de kører ud.
- Husholdningsaffald er især restaffald, **flasker og dåser med og uden pant, plastik, pap og madaffald**. Metal til dåser er mere nødvendig jo tættere campingpladsen er på Tyskland.
- **Pantsteder** tæt eller på campingpladsen sikrer at flere indløser pant.
- **Undgå dyr og blæst** ved at have låg eller et plastikstykke på alle fraktioner.
- Undlad at have for mange og store affaldsspande til restaffald ude på pladsen, så affald, der burde sorteres, ikke bliver det.
- Det er en udfordring at campingvogne ikke indrettet til sortering, så nogle campingpladser **udleverer beholdere fx til madaffald**.
- **Overvej storskrald** som ekstra service, så det ikke fylder i restaffald.
- Vigtigt med **de nye piktogrammer og farver**, som danske campister kender hjemme fra.

Ronæs Strand Camping nudger til bedre sortering

Information med billeder på Horsens City Camping

Udlevering af madspand på Gudenåens Camping Silkeborg

Klatrevæg på affaldsstation på Feddet Strand Camping

Affaldsindsamling på Western Camp veksles til is

Sortering på attraktioner

- Der er **stor forskel på attraktioner** i forhold til størrelse og aktivitet. Affaldssortering skal **tilpasses til den enkelte attraktion**. Nogle ting kan dog være en god idé at gøre ens, så det bliver nemmere for gæsten.
- Der er **muligt at nudge gæsterne** i den rigtige retning, når de går rundt på attraktionen.
- På nogle attraktioner har gæsten meget **mad med selv**, mens det ikke er muligt andre steder.
- **Begræns mængden af affald**, som I selv udleverer til gæsten og etabler evt. **egen eller benyt det eksisterende pantsystem**. Fx kan der indsamles pant ved udgang – og slush ice beholdere.
- Ved take-away gøres det **svære at få fat ekstra emballage** og gør det et **tilvalg** i stedet for en fast udlevering af det. Det kan gælde **låg** på drikkevarer, sugerør, **bestik** og rører pinde.
- Giv mulighed for **vandopfyldning** af egne beholdere, så mængden af kildevand holdes nede.
- Undgå **dyr og blæst roder affaldet** ud af skraldespande med låg eller mindre åbninger.
- Begræns jer til højst til **3-4 fraktioner**, som fx restaffald, pant og, plast. Frasortering af **madaffald kan etableres ved spisesteder eller steder, hvor der spises madpakker**.
- **Involvér og informér gæsten** i arbejdet med at reducere og sortere materialet.
- Indret gerne affaldssorteringen, så den **taler til børn og gøres til en del af oplevelsen**.
- **Fast- og sæsonansatte** skal være **instrueret** om, at de skal begrænse mængden af emballage og service og benytte de mest miljøvenlige alternativer.
- **Opryder skal vide** hvordan beholderne tømmes, og hvor affaldet skal hen efterfølgende.
- [Brug de nye piktogrammer og farver.](#)

Dunk din pant i Sommerland Sjælland

Tallene skraldespand med dyrelyre i Aalborg Zoo

Madaffald suppleret ved spisested i Nordsøen Oceanium

“Klodsede” affaldssortering i LEGOHOUSE

Eksperimenterende sortering i EXPERIMENTARIUM

Eget pantsystem i Tivoli København

Pantindsamling mange steder i Legoland

GIVSKUD ZOO med fokus på plastiks problem for dyr og natur

Sortering på feriecentre og sommerhuse

- **Gæster i feriehus og -centre skal også sortere deres affald**, men der er forskellige affaldsløsninger i sommerhusområderne.
- I nogle områder er der en affaldsbeholder stående ved det enkelte sommerhus, og i andre områder er der nedgravede beholdere til fælles brug.
- Det er meget vigtigt, at der i **velkomstmaterialet og mails** står, hvordan gæsterne sorterer deres affald, da der ofte ikke er noget personale at spørge.
- **Opslag om sorteringen** i feriehus anbefales også, da det ikke er alle som får læst hele velkomstmaterialet.
- Feriecentre bør have faciliteter til at sortere mest muligt husholdningsaffald.
- På øer kan affaldsindsamlingen være samlet nogle steder på øen.
- **Henvis – gerne med kort - til nærmeste steder** eller genbrugsplads for at komme af med sit sorteret affald.
- [Brug de nye piktogrammer og farver.](#)

Sortering og information på Landal Rønbjerg

Samlet sortering for feriehuse på Fanø

Sortering i udeområder i Sverige

Hjælp til piktogrammer på affaldssorteringnytter.dk

Information til borgere: Sådan sorterer du dit affald

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

H⁰RESTA

Affaldsbekendtgørelsen

Fra d. 31. december 2022 er det et krav, at virksomheder sorterer husholdningslignende affald efter de samme sorteringskriterier som private husholdninger. I alt handler det om ti affaldstyper:

I løbet af 2023 vil tekstilaffald ligeledes skulle sorteres efter samme kriterier.

Brug af fælles piktogrammer på miljømærkede virksomheder

Affaldspiktogrammer hjælper med sortering

Bliv medlem

Grøn efterspørgsel?

Om miljøarbejdet

Ansøgningsproces

Efter tildeling

Hvad koster det?

Kontakt

10 gode grunde

1. Miljøledelse - et kig ind i fremtiden

1a. Fokus på CO2-beregninger og -forbedringer

2. Personalet som medspiller

3. Grøn markedsføring

4. Vand er guld

5. Grøn rengøring

Materiale med piktogrammer hjælper jer med at sortere affald

Vi skal sortere vores affald bedre - også i vores branche. Miljøstyrelsen, KL og Dansk Affaldsforening har udviklet ens affaldspiktogrammer, som efterhånden har spredt sig til hele landet, og som mange af jeres gæster og kollegaer kender fra deres hjem. De kan også bruges på jeres virksomhed.

- Nu også på engelsk

Uheldigvis er piktogrammerne ikke på engelsk, så vi har udviklet opslag til hver affaldstype på dansk og engelsk med billede, forklaring og eksempler. Dette kan især bruges i affaldsområder for dine kollegaer.

Her på siden kan du hente opslag med de piktogrammer, der er relevante for jer.

Find grønne steder

Søg efter stednavn...

Hele Danmark

Alle kategorier

506

Hent opslag med piktogrammer

- ...for GLAS (pdf)
- ...for PANT (pdf)
- ...for PAP (pdf)
- ...for PAPIR (pdf)
- ...for MADAFFALD (pdf)
- ...for METAL (pdf)
- ...for PLAST (pdf)

Som kan tilpasses til virksomheden

FEDDET STRAND GREEN CAMPING

SAMMEN SORTER VI AFFALDET I

DEPOSITE	GLASS
PAPER	CARBOARD

TOGETHER WE SORT WASTE IN

METAL	PLAST
BATTERIER	RESTAFFALD

THE GREEN FAMILY:

GreenCamping.dk

MARSTAL CAMPING camping & hytteferie .Ero GREEN CAMPING

GLAS

HER AFLEVERES GLAS

SAMMEN GENANVENDER VI GLAS TIL NYT GLAS

GLASS HERE

TOGETHER WE REUSE GLASS THAT BECOMES NEW GLASS

THE GREEN FAMILY:

GreenCamping.dk

Og som er med billeder og på dansk og engelsk

PLASTIK

- Brugt plast indgår i **nye plastprodukter**
- **Plastik er:** Plastflasker – Plastbøtter - Plastbakker - Plastdunke - Plastlåg - Plastfolie og -poser - Bobleplast - Plastæggebakker
- **Ikke** fyldte produkter eller med låg

PLASTICS

- Plastic is included in **new plastic products**
- **Plastic is** Plastic bottles and tubs - Plastic trays - Plastic containers and lid - Plastic wrap and bags - Bubble Wrap - Plastic Egg Trays
- **Not** filled products or with a lid

GREEN KEY RESTAURANT SPORT FACILITY .DK TOURISM ORGANIZATION

MADAFFALD

- Madaffald bliver til **biogas**, der bruges til gødning i landbruget og til energi
- **Madaffald er:**
  - Frugt og grøntsager
  - Kød, ben- og knoglerester
  - Brød, gryn og nødder
  - Ris og pasta
  - Æggeskaller og kakkenrulle
  - Kaffegrums, filtre, te og teposer
- **Ikke** emballage, plastik, papir eller lign.

FOOD WASTE

- Food waste is converted into **biogas** used for agricultural fertilizers and energy production
- **Food waste is:**
  - Fruits and vegetables
  - Meat, bone and bone remnants
  - Bread, grits and nuts
  - Rice and pasta
  - Eggshells and kitchen towel
  - Coffee grounds, filters, Tea and tea bags
- **Not** packaging, plastic, paper or similar

GREEN KEY RESTAURANT SPORT FACILITY .DK TOURISM ORGANIZATION

GREETS.DK

GREEN

GREEN

GREEN STAY

GREEN TRAVEL

GREEN

KEY

RESTAURANT

FACILITY

ORGANIZATION

CAMPING

H^ORESTA